

Fra
La Naturen Leve
post@lanaturenleve.no

Til
Norges Vassdrags- og Energidirektorat
nve@nve.no
Sendes kun elektronisk

UTTALELSE TIL HØRING PÅ KONSESJONSENDRINGER PÅ TRANSPORTVEI – LILLESAND VINDKRAFTVERK

Vi viser til høringsutsendelsen fra NVE av 22.03.2021 til berørte parter, basert på søknad om endringer i konsesjonsvilkår for transportvei for Lillesand vindkraftverk fra konsesjonær Lillesand Vind/ ASKO av 5. mars, med tilleggsinformasjon av 16. mars i år. Det søkes i medhold av energilovens § 3-1 om konsesjonspliktige endringer slik at Nordbøveien med nødvendige omkringliggende arealer blir en del av konsesjonsområdet og detaljplan/MTA for Lillesand vindkraftverk. NVE ber om innspill til disse temaer:

- Den konsesjonspliktige endringen ved at Nordbøveien inkluderes i Lillesand vindkraftverks konsesjonsområde og detaljplan/MTA.
- Virkninger av breddeutvidelse og stedvis utretting av Nordbøveien.

La Naturen Leve er av den klare oppfatning at søknaden om endringer i konsesjonsvilkårene for transportveien må avvises ut fra følgende betraktninger:

- **Det anses som en alvorlig inngripen mot lokaldemokratiet dersom Lillesand kommunes ønske om ikke ville innvilge rammetillatelse og igangsettingstillatelse ikke respekteres. Et enstemmig planutvalg har gitt innstillende vedtak om dette.**
- **I sin behandling av klager av 17. mars i år har NVE**
  - **neglisjert kravene om kunnskap ved større naturinngrep som § i Naturmangfoldloven stiller. Det gjelder bl.a. manglende utredning av faren for flaggermus som er kjent som en svært sårbar gruppe. At NVE vil pålegge etterundersøkelser når anlegget står ferdig anser vi som totalt uakseptabelt og i strid med lovens formål. Vi kan ikke se at Miljødirektoratet som fagjuridisk myndighet har foretatt noen godkjenning av denne lovfortolkningen.**
- **Det aktuelle området er kjent for sin sulfidholdige berggrunn, som ved tidligere nærliggende utbygginger har utløst sterk og vedvarende forsuring. Dette er tematikk som tidligere er tatt opp, men ikke var utredet og dermed hensyntatt da konsesjonen ble gitt. Vi mener det bør kreves egen plan for håndtering av sulfidproblematikken i tilknytning til bygging og drift av veien.**
- **NVE har etter vårt syn etablert et «forvaltningskaos» i denne saken. En rekke berørte naboer, beboere og nærmeste hytteeier, har i strid med lovverket ikke mottatt konsesjonsvedtak og -høringer underveis i prosessen. NVE har i strid med sitt informasjonsansvar «delegert» dette uten oppfølging.**

Søknad om konsesjonsendring

I brev til NVE fra adv. Wikborg/Rein av 5. mars i år sies bl.a.: *Nordbøveien ble imidlertid ikke inkludert som en formell del av konsesjonsområdet. Dette innebærer at Utbygger ikke kan iverksette nødvendig arbeid uten at Lillesand kommune samarbeider, herunder ved å innvilge rammetillatelse og igangsettingstillatelse, hvilket de nå har vært tydelige på at de ikke vil gjøre. For å sikre at Utbygger kan overholde sine konsesjonsvilkår og fremdriftsplan, anmoder Utbygger om at Nordbøveien med nødvendige omkringliggende arealer, fremlagt til NVE 1. november 2019, inntas som en del av konsesjonsområdet for Lillesand vindkraftverk. For ordens skyld presiseres at konsekvensene for inngrepet i seg selv i det alt vesentlige er de samme som de NVE allerede har godkjent ved å gi bruksrett. Inngrepene er de samme, men det kan være behov for mindre justeringer. Justeringer vil ikke være for å øke tiltakene, men for eventuell forbedring dersom uventede forhold skulle dukke opp.*

I NVE sin oppsummering av 17 mars i år av klager vises til følgende:

- *NVE innvilget ikke søknad om forhåndstiltredelse for utbedring av Nordbøveien.*
- *Flere av klagepartene har påpekt manglende kunnskap etter naturmangfoldlovens § 8 og til dette svarer NVE Nml. § 8 stiller krav om et kunnskapsgrunnlag som er rimelig med hensyn til «kostnadene ved fremskaffing av kunnskapen, sakens karakter og mulig miljøpåvirkning», jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) på side 379. Vi viser til kap. 5.2 i vårt notat «Bakgrunn for vedtak» av 09.11.2020, hvor vi vurderer de endrede virkningene for naturmangfoldet. NVE mener kunnskapsgrunnlaget om virkningene for flaggermus, amfibier, reptiler, fugl og øvrig naturmangfold i området er tilstrekkelig til å fatte vedtak, og at vedtakene av 09.11.2020 dermed ikke er i strid med nml. § 8 NVE har satt vilkår for ivaretagelse av hensyn til flaggermus, ved at LV må undersøke omfanget av flaggermus i vindkraftverket etter at vindkraftverket er satt i drift. Når NVE mottar rapport fra disse undersøkelsene vil vi vurdere om vindkraftverket kan få bestandsmessige konsekvenser for flaggermus. Dersom det vurderes at avbøtende tiltak er nødvendig, viser vi til kapittel 4.4.3 i Miljødirektoratets rapport M1306/2019, «Faggrunnlag – Flaggermus, Underlagsdokument til nasjonal ramme for vindkraft». Her beskrives flere mulige avbøtende tiltak, blant annet stans av vindturbiner ved bestemte tidspunkt/værforhold. NVE mener vedtakene er i tråd med føre-var-prinsippet i nml. § 9 Ifølge Klima- og miljødepartementets veileder til naturmangfoldloven skal det legges mindre vekt på føre-var-prinsippet dersom det er tale om en skade, men den ikke i særlig grad påvirker mulighetene for å nå forvaltningsmålene.*

Etter La Naturen Leve sitt syn har NVE i dette prosjektet skapt et forvaltningskaos ved nå å komme trekkende med denne mulige konsesjonsendringen når Lillesand kommune allerede har planavklart Nordbøveien. NVE har ført en svært uryddig plan- og konsesjonsprosess underveis, hvor flere av de som nå berøres ikke har fått ta del i konsesjonsprosessen gjennom informasjon og uttalelsesmuligheter. Nå har NVE også gitt ekspropriasjonstillatelse til fordel for Asko overfor parter som ikke ble ivare tatt gjennom konsesjonsprosessen basert på tildeling av bruksrett til kommunal veg. Vi etterspør også hvilken hjemmel NVE anvender for å tildele bruksrett til kommunal veg? Det anses også som svært kritikkverdig at ikke ble foretatt ny konsekvensutredning og konsesjonsskjønn i forbindelse med melding om utvidelse av effekten på anlegget utover grensa på 10 MW. Nå ønskes konsesjonsområdet utvidet med en 4 km lang kommunal vei som må bygges om, og hvor det ikke engang er forsøkt å komme fram til en frivillig avtale.

Sulfidproblematikken i området har vært kjent i lang tid, og skapte bl.a. store utfordringer knyttet til utbyggingen av E 18 gjennom Lillesand. Likevel ble ført denne problematikken

først utredet med tanke på tiltak for å hindre forurensende utslipp først foretatt etter at konsesjonen ble gitt. Vi, beboere og brukere frykter tilsvarende langvarig forurensning av bl.a. sjøaurelokaliteter det er investert omfattende tiltak i.

Det kom inn mange, konkrete og massive klager og innvendinger til MTA-planen som åpnet for bl.a. langt høyere turbiner enn tidligere forutsatt, uten at noe av dette er hensyntatt i NVE i sin oversendelse til OED av 17. mars i år i sammenfatning, konklusjonen eller anbefaling.

På bakgrunn av våre innvendinger mener La Naturen Leve at søknad om konsesjonsendringer for Lillesand Vindkraftverk bør avvises.

06.04.2021

La Naturen Leve <https://lanaturenleve.no>

Marino J. Ask
Styreleder

Tor Punsvik
Styremedlem

Kopimottakere med epost

OED postmottak@oed.dep.no

Lillesand kommune postmottak@lillesand.kommune.no

Statsforvalteren i Agder sfagpost@statsforvalteren.no

Agder Fylkeskommune postmottak@agderfk.no

Miljødirektoratet post@miljodir.no

Motvind Norge v/ Eivind Mauland eivindmauland@gmail.com

Naturvernforbundet i Agder v/ Peder Johan Pedersen pederjob@online.no

FNF-Agder v/ Camilla Moseid camilla.moseid@FNF-nett.no

Berørte beboere i Nordbø-området i Lillesand v/ Øistein Wennesland
wennesland1968@hotmail.no

Nabo og hytteeier Willy Mo wmo1506@gmail.com

NJFF AUST-AGDER austagder@njff.no

Norges Miljøvernforbund nmf@nmf.no

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Aust-Agder leder@agderfugl.net

Ragnar Østerhus raoester@online.no

Trygve Løland trylolan@broadpark.no

Lillesandsposten redaksjonen@lp.no